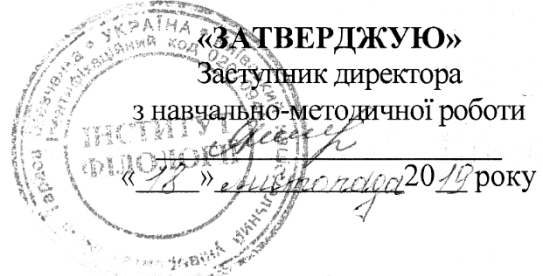

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Інститут філології

Кафедра української та російської мов як іноземних

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»

для студентів

галузь знань 10 «Природничі науки»
спеціальність 104 «Фізика і астрономія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Фізика та астрономія»
вид дисципліни обов'язкова *OKS*

Форма навчання	<u>денна</u>
Навчальний рік	<u>2019/2020</u>
Семестр	<u>перший, другий</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>8</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>
Форма заключного контролю	<u>іспит</u>

Викладач: доц. Єщенко Н.О., доц. Пабат В.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.

КИЇВ – 2019

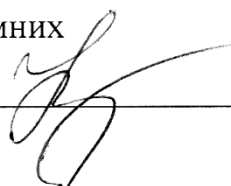
Розробники:

Овдіюк Вікторія Вікторівна, асистент кафедри української та російської мов як іноземних

Єщенко Наталія Олександрівна, доцент кафедри української та російської мов як іноземних

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри української та російської мов як іноземних

 (Ніколаєва Н. С.)

Протокол № 2 від «24» вересня 2019 р.

Схвалено науково-методичною комісією Інституту філології

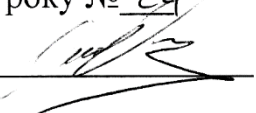
Протокол від «17» листопада 2019 року № 1

Голова науково-методичної комісії (Зубань О.М.)

«17» листопада 2019 року

Погоджено науково-методичною комісією Фізичного факультету

Протокол від «~~17~~» 18 листопада 2019 року № 24

Голова науково-методичної комісії (Оліх О. Я.)

«18» листопада 2019 року

1. Мета дисципліни – розвиток в іноземних студентів стартових навичок говоріння, аудіювання, читання й аудіювання, що дасть можливість інофонам задовольняти елементарні комунікативні потреби в ситуаціях щоденного спілкування, пов'язаних із побутовою, частково соціально-культурною та професійною сферами, тобто досягнути елементарного рівня володіння українською мовою.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

Успішне опанування першої слов'янської мови (російської).

3. Анотація навчальної дисципліни.

Дисципліна передбачає отримання початкових знань про українську мову та розвиває елементарні комунікативні навички. Студенти знайомляться з основами граматики української мови: відмінювання іменників, прикметників та займенників (особових, присвійних, вказівних); вид дієслова; теперішній, минулий і майбутній часи дієслів, творення якісних прислівників; кількісні та порядкові числівники тощо. Студенти розвивають навички письма і читання українською мовою, уміння правильно відтворювати на письмі усне мовлення, брати участь у діалозі в межах визначених програмою побутових, частково соціально-культурних та професійних тем, реалізовувати українською мовою такі комунікативні інтенції: вступати в комунікацію, знайомитися з будь-ким, представлятися або представляти іншу особу, вітатися, прощатися, звертатися до будь-кого, дякувати, просити вибачення, ставити запитання і повідомляти про факт чи подію, особу, предмет, про наявність або відсутність предмета чи особи, про якість, приналежність предмета, про подію, дію, місце дії, її причину, висловлювати бажання, прохання, запрошення, пропозицію, згоду або незгоду, відмову, своє ставлення, давати оцінку особі, предмету, факту, дії.

4. Завдання (навчальні цілі):

- розвивати навички читання українською мовою, правильно вимовляючи звуки та адекватно інтонуючи речення різної комунікативної спрямованості;
- удосконалювати навички аудіювання простих коротких текстів побутової, частково соціально-культурної та професійної тематики;
- розвивати вміння відтворювати на письмі звуки української мови та правильно декодувати написане, писати прості короткі тексти в межах тем, що вивчаються;
- збагачувати запас лексико-граматичних структур, необхідних для успішної реалізації українською мовою базових комунікативних інтенцій;
- навчити підтримувати розмову на знайому тему.

Загалом дисципліна спрямована на опанування українською мовою на елементарному рівні, що сприяє формуванню загальних компетентностей випускника, зокрема здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 02), навички міжособистісної взаємодії (ЗК 06), здатність спілкуватися державною (українською) мовою як усно, так і письмово (ЗК 12), здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК 13). У навчанні іноземних студентів дисципліна виконує важливу функцію в процесі їхньої адаптації до нового мовного й культурного середовища.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знання; 2. уміння; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	<i>Знання</i>			
1.1	Знати правила вимови звуків української мови, основні інтонаційні конструкції та комунікативні формули української мови в межах вивчених тем.	<i>Лекції, практичні заняття, сам. робота</i>	Усна відповідь, МКР	10
1.2	Знати лексику в межах вивчених комунікативних тем (назви частин міста, приміщень у квартирі, меблів, місяців, пір року, кількості, числа, фізичної дії, кольорів, одиниць вимірювання ваги, ємностей для продуктів, страв, комп'ютерної техніки, результативних та процесуальних дій, свят, захоплень, назви рослин і тварин тощо).		Усна відповідь, письмовий твір, навчальний діалог, словниковий диктант, МКР, іспит	10
1.3	Володіти елементарними знаннями з граматики української мови в межах вивчених тем.		Письмова вправа, усна відповідь, навчальний діалог, МКР, іспит	10
	<i>Уміння</i>			
2.1	Співвідносити звуки й букви під час запису мовлення на слух: слів, коротких фраз, невеликих текстів.	<i>Лекції, практичні заняття, сам. робота</i>	Диктант	5
2.2	Правильно читати слова, словосполучення; правильно інтонувати речення.		Читання вголос	5
2.3	Розуміти інформацію простих усних текстів у межах вивчених тем.		Усна відповідь	5
2.4	Утворювати й розрізняти основні форми дієслова, іменника, займенника; узгоджувати прикметники, присвійні та вказівні займенники з іменником у всіх відмінках.		Письмова вправа, усна відповідь, навчальний діалог, МКР, іспит	5
2.5	Правильно використовувати особові форми вивчених дієслів I та II дієвідмін у теперішньому та майбутньому часі та форми дієслів минулого часу.		Письмова вправа, навчальний діалог, усна відповідь, МКР, іспит	5
2.6	Правильно використовувати форми недоконаного / доконаного виду вивчених дієслів.		Письмова вправа, навчальний діалог, усна відповідь, МКР, іспит	5

<i>Комунікація</i>				
3.1	Реалізовувати елементарні комунікативні наміри українською мовою (запитувати й повідомляти про адресу, місце проживання, час, плани на майбутнє, погоду, життя, вік людини, ставлення до когось або чогось тощо).	<i>Лекції, практичні заняття, сам. робота</i>	Навчальний діалог, усна відповідь	30
3.2	Підтримувати елементарний діалог із співрозмовником.			5
<i>Автономність та відповідальність</i>				
4.1	Здатність приймати самостійні рішення науково-дослідного і практичного характеру і нести за них відповідальність.	<i>Лекції, практичні заняття, сам. робота</i>	Письмова вправа, усна відповідь, навчальний діалог, МКР, іспит	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни (РНД) із програмними результатами навчання (ПРН)

ПРН (назва)	РНД (код)											
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	3.2	4.1
ПРН12. Вміти представляти одержані наукові результати, брати участь у дискусіях стосовно змісту і результатів власного наукового дослідження.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН18. Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для усного і письмового професійного спілкування та презентації результатів власних досліджень.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

Перший семестр:

	1 змістовий модуль		2 змістовий модуль	
	Мінімум - 27	Максимум - 45	Мінімум - 33	Максимум - 55
Усні відповіді, участь в обговоренні	5	10	5	10
Письмові лексико-граматичні вправи	5	10	5	10
Письмовий твір	5	10	6	10
Диктант			5	10
Модульна КР	12	15	12	15

Другий семестр:

	1 змістовий модуль		2 змістовий модуль	
	Мінімум - 15	Максимум - 25	Мінімум - 21	Максимум - 35
Усні відповіді, участь в обговоренні	3	5	3	5
Письмові лексико-граматичні вправи	3	5	3	5
Письмовий твір	3	5	6	10
Диктант			3	5
Модульна КР	6	10	6	10

- підсумкове оцінювання:

Підсумкове оцінювання у формі заліку (1 семестр): залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру й не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Студенти, які набрали сумарно менше ніж 60 балів, для одержання заліку повинні скласти матеріал за темами, за якими виникла заборгованість, у вигляді написання модульних контрольних робіт, усних відповідей, виконання самостійних завдань. Студенти повинні скласти заборгованість до початку залікової сесії.

Підсумкове оцінювання у формі іспиту (2 семестр): максимальна кількість балів на іспиті – 40 балів, мінімальна кількість балів – 24 бали (60% максимальної кількості балів).

Рекомендований мінімум для допуску до іспиту – 36 балів.

Студент повинен скласти заборгованість не пізніше, ніж за тиждень до іспиту.

7.2 Організація оцінювання:

У курсі передбачено 2 змістових модулі у 1 семестрі та 2 змістових модулі у 2 семестрі. Після завершення відповідних тем для перевірки теоретичних знань та практичних умінь проводяться модульні письмові контрольні роботи (загалом 4). Оцінювання відбувається систематично, упродовж семестру, відповідно до тематичного плану практичних занять. У кінці кожного модуля проводяться модульні контрольні роботи з тестовими завданнями, відкритими питаннями та практичними завданнями. Підсумкове оцінювання проводиться у формі письмово-усного іспиту. На іспиті перевіряються РН 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1.

7.3 Шкала відповідності оцінок

За 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	
90-100	5	відмінно
85-89 75-84	4	добре
65-74 60-64	3	задовільно
35-59 1-34	2	незадовільно

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних і практичних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	практ.	сам. робота
1 семестр				
Змістовий модуль 1				
1	Алфавіт. Голосні <i>а, о, у</i> . Букви <i>я, ю</i> . Голосні <i>е, и</i> . Вимова і правопис українських голосних <i>є, і, ї</i> . Українські приголосні. Подвоєння приголосних. Українські приголосні <i>дж, дз</i> . Вимова українських шиплячих. Голосні після шиплячих <i>ж, ч, ш, дж, щ</i> та <i>й</i> . Апостроф. Буквосполучення <i>йо</i> . Вживання <i>ь</i> . Наголос. Інтонаційні конструкції. Кількісні та порядкові числівники. Лексична тема „Знайомство”. Назви осіб. Комунікативні формули привернення уваги і звертання.	4	2	6
2	Іменник як частина мови. Іменник: істота, неістота. Рід іменника: ч.р., ж.р., с.р. Число іменника: одиниця, множина. Лексична тема „Знайомство”. Розвиток навичок аудіювання, читання, говоріння, письма на основі тексту „Трохи про себе”. Комунікативні формули привітання і прощання, формули представлення (при знайомстві).	4	4	8

3	<p>Прикметник як частина мови. Узгодження прикметника з іменником у роді і числі. Назви кольорів. Займенник як частина мови. Особові займенники: <i>я, ти, він, вона, воно, ми, ви, вони</i>. Присвійні займенники: <i>мій, твій, його, її, наш, ваш, їхній</i>. Вказівні займенники. Поняття про відмінки. Називний відмінок іменника. Структура простого речення.</p> <p>Лексична тема „Сім’я”. Назви осіб за спорідненістю. Комунікативні формули вираження подяки.</p>	4	2	8
4	<p>Дієслово. Неозначена форма дієслова. Часи дієслова. Змінювання дієслів за часами, числами й особами. Особи дієслів. Вживання дієслів недоконаного виду (НВ) в теперішньому часі. Перша і друга дієвідміни. Чергування приголосних у формах I та II дієвідмін. Особливості відмінювання дієслів з часткою <i>-ся (-сь)</i> та дієслів типу: <i>дати, їсти, відповісти</i>. Імператив дієслів НВ.</p> <p>Лексична тема „Сім’я”. Розвиток навичок аудіювання, читання, говоріння, письма на основі тексту „Наша сім’я”.</p> <p>Комунікативні формули вираження питання. Вираження спеціального питання. Питальні слова. Вираження загального питання: 1) питання без питальних слів, що з’ясовує реальність, можливість, необхідність дії чи намір і дію співрозмовника; 2) питання, що виражає можливість, припущення, невпевненість, сумнів; 3) питання, що з’ясовує правильність інформації чи виражає непевний здогад про щось; 4) альтернативні питальні речення.</p>	4	4	8
	Модульна контрольна робота		2	
Змістовий модуль 2				
5	<p>Форми минулого часу дієслів. Вживання дієслів НВ в минулому часі. Минулий час дієслова БУТИ.</p> <p>Лексична тема „Освіта”.</p> <p>Комунікативні формули вираження згоди. Комунікативні формули вираження заперечення. 1. Вираження загального заперечення (частка <i>не</i> перед присудком, або заперечне слово <i>ні</i>). 2. Вираження посиленого заперечення. 3. Вираження часткового заперечення (частка <i>не</i> перед будь-яким членом речення, крім присудка). Вираження оклику. Найпоширеніші в українській мові окличні фрази.</p>	2	2	6

6	<p>Поняття про граматичну категорію виду дієслова: недоконаний та доконаний види. Головні значення видів. Способи творення доконаного виду. Вживання дієслів доконаного виду (ДВ) в минулому часі. Імператив дієслів ДВ.</p> <p>Лексична тема „Освіта”. Розвиток навичок аудіювання, читання, говоріння, письма на основі тексту „Я – студент”.</p> <p>Комунікативні формули вираження запрошення і пропозиції: 1. Вираження спонукання до спільної дії. 2. Вираження пропозиції допомогти комусь. 3. Вираження запрошення.</p>	4	4	8
7	<p>Вживання дієслів НВ і ДВ у майбутньому часі. Лексичні засоби вираження часу (слова <i>сьогодні, вчора, зараз</i> та ін.). Пори року, місяці, дні тижня. Прислівник як частина мови. Прислівники місця та прислівники часу.</p> <p>Лексична тема «Орієнтація у просторі»: місцеперебування та напрямки, у місті, у квартирі.</p> <p>Комунікативні формули вираження прохання. 1. Вираження прохання здійснити / не здійснити дію негайно на користь мовця. Спеціальні формули ввічливості. 2. Вираження прохання здійснити дію в майбутньому. 3. Вираження прохання дозволити діяти мовцеві. 4. Вираження прохання повідомити про щось. 5. Вираження прохання про допомогу.</p>	4	4	8
8	<p>Категорія відмінка. Місцевий відмінок однини і множини: а) на позначення місця (<i>де?</i>); б) на позначення часу (<i>коли?</i>) тощо.</p> <p>Лексична тема «Орієнтація у просторі»: місцеперебування та напрямки, у місті, у квартирі. Розвиток навичок аудіювання, читання, говоріння, письма на основі тексту „Київ”.</p> <p>Комунікативні формули вираження бажання.</p>	4	4	8
	Модульна контрольна робота		2	
ВСЬОГО		30	30	60

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	практ.	сам. робота
2 семестр				
Змістовий модуль 1				
1	<p>Давальний відмінок однини і множини: а) адресат дії (<i>кому? чому?</i>); б) <i>скільки (кому?) років</i>; в) після дієслова <i>подобатися, хотітися – кому?</i>; г) фізичний або емоційний стан (<i>кому спекотно? кому добре?</i>); д) відношення до дії (предмета, особи) (<i>кому важко? кому зрозуміло?</i>); е) <i>кому?</i> + модальні слова (<i>можна, варто, треба, потрібно</i> тощо – <i>кому?</i>).</p> <p>Конструкції на позначення часу <i>Котра година? О котрій годині? Коли?</i></p> <p>Лексична тема «Їжа»: назви продуктів і страв, овочів та фруктів.</p> <p>Комунікативні формули вираження поради.</p>	4	2	6
2	<p>Родовий відмінок однини і множини: а) заперечення, відсутність <i>у кого є хто? що? / у кого немає кого? чого?</i>; б) ознака предмета (особи) (<i>кого/ чого? чий?</i>); г) кількість (<i>скільки?</i>) д) напрям руху (<i>звідки?/від кого?</i>); е) час (<i>коли?</i>). Дієслова руху: <i>іти – ходити – піти; їхати – їздити – поїхати</i>.</p> <p>Лексична тема «Їжа». Розвиток навичок аудіювання, читання, говоріння, письма на основі тексту „У супермаркеті”.</p> <p>Комунікативні формули вираження заборони.</p>	4	4	8
3	<p>Знахідний відмінок однини і множини: а) прями́й об'єкт (<i>кого? що?</i>); б) об'єкт розмови, думки (<i>про кого?/що? на кого? на що?</i>); в) напрям руху (<i>куди?</i>); г) позначення часу (<i>як довго?</i>).</p> <p>Присвійний займенник <i>свій</i>. Відмінювання присвійних займенників.</p> <p>Лексична тема «Промтоварні магазини»: назви одягу, взуття, інших промислових товарів.</p> <p>Комунікативні формули вираження вибачення.</p>	4	2	8
4	<p>Орудний відмінок однини і множини: а) спільність дії (<i>з ким? з чим?</i>); б) інструмент (<i>чим?</i>); в) після дієслова <i>бути / працювати / стати ким?</i>; <i>цікавитися / захоплюватися / займатися чим?</i>; г) об'єкт (<i>ким? чим?</i>); д) спосіб дії (<i>як? – із задоволенням, з радістю</i>); е) місце (<i>де? – поруч із, над, під, між, за, перед</i>). Питальні та відносні займенники.</p> <p>Лексична тема «Промтоварні магазини». Розвиток навичок аудіювання, читання, говоріння, письма на основі тексту „В універмазі”.</p> <p>Комунікативні формули вираження привітання і побажання.</p>	4	4	8
	Модульна контрольна робота		2	

Змістовий модуль 2				
5	Кличний відмінок. Наказовий спосіб дієслів. Дієслова руху без префіксів (<i>іти, ходити, піти, прийти, їхати, їздити, поїхати, приїхати, бігти, бігати, летіти, літати, нести, носити, везти, возити, вести, водити</i>). Вживання їх в теперішньому та минулому часі. Лексична тема «Транспорт»: назви видів транспорту. Комунікативні формули вираження здивування.	2	2	6
6	Дієслова руху з префіксами. Вживання їх в теперішньому та минулому часі. Лексична тема «Транспорт». Розвиток навичок аудіювання, читання, говоріння, письма на основі тексту „Я їду на роботу”. Комунікативні формули вираження обурення.	4	4	8
7	Дієслова із постфіксом -ся: <i>починати – починатися; закінчувати – закінчуватися; відчиняти – відчинятися; зачиняти – зачинятися</i> . Конструкції з прикметником <i>повинен (повинна, повинне, повинні)</i> + інфінітив. Єднальні відношення (<i>і, й, та, також</i>). Відношення протиставлення (<i>а, але</i>). Конструкції з подвійним запереченням: <i>ніхто не, нічого не</i> . Лексична тема «Здоров'я»: назви частин тіла, хвороб, лікарів-спеціалістів.	4	4	8
8	Складні речення зі сполучниками <i>хто, що, як, коли, де, куди, звідки, чому, скільки</i> . Складні речення причини зі сполучниками <i>тому, тому що</i> . Складні речення умови зі сполучниками <i>якщо</i> та <i>якби</i> . Складні речення мети зі сполучниками <i>щоб, для того щоб</i> . Складні означальні речення зі сполучними словами <i>який, яка, яке, які</i> . Лексична тема «Здоров'я». Розвиток навичок аудіювання, читання, говоріння, письма на основі тексту „У лікаря”.	4	4	8
	Модульна контрольна робота		2	
ВСЬОГО		30	30	60

Загальний обсяг: 240 год., зокрема:

Лекції – **60 год.**

Практичні заняття – **60 год.**

Самостійна робота – **120 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна література:

1. Вінницька В. М., Голов'яшина Л. С., Плющ Н. П. Українська мова як іноземна (початковий курс). К.: ВПЦ «Київський університет», 2002.
2. Гримич М., Непійвода Н., Різун В. Українська мова щодня: Початковий рівень: Навчальний посібник. К.: Заповіт, 1998. 160 с.
3. Єщенко Н. Практичний курс української мови: усне мовлення. Навчальний посібник для іноземних студентів. К.: Фенікс, 2016. 207 с.
4. Мацюк Г.Р. Українська мова. Практичний курс для іноземців. Навчальний посібник. – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2017. 195 с.

5. Ніколаєва Н. С., Невоїт В. І., Любчевська Сокур В. О., Овдіюк В. В., Ситник О. О., Черепаха Л. Л. Українська мова для іноземців (збірник вправ). К.: Четверта хвиля, 2011. 212 с.
6. Ukrainian for beginners. Українська для студентів-іноземців (початковий рівень): навчальний посібник / за ред. Т.О. Дегтярьової. Суми, 2020.

Додаткова:

1. Бурак М. «Яблуко»: підручник з української мови як іноземної (базовий рівень). – Львів: Видавництво УКУ, 2015. – 268 с.
2. Дерба С.М. Знайомство з Україною (навч. посібн. з української мови для іноземних студентів). – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. – 98 с.
3. Макарова Г. Розмовляймо українською. Елементарний курс. Навчальний посібник. – К. : Фірма «Інкос», 2011. – 222 с.
4. Палінська О. Крок -1 (рівень А1 – А2). Українська мова як іноземна : книга для студента / книга для студента. – Львів : Артос, 2011. – 100 с.

Ресурси мережі Інтернет:

1. <http://www.ukrainisch-zentrum.slavistik.lmu.de>
2. <http://krok.miok.lviv.ua>